

Forsatning, som man kunde blive enig om. Jeg tror, at jeg har refereret fuldstændig korrekt, at det var de nævnte tre Hovedpunkter med Hensyn til den finantsielle Behandling, som af 5te Juni Grundlovens Venner bleve fremskillede som dem, man skulde vinde at faae bevarede ved at gaa ind paa en anden Sammensætning af Landstinget. — De øvrige Punkter af mit Foredrag, som det ærede Medlem omtalte, skal jeg ikke komme ind paa. Det forekommer mig ikke, at han ansøgte noget Nyt, og i den Henseende kunde saaledes Udtalelserne fra begge Sider staa imod hinanden. Men Slutningen af det ærede Medlems Foredrag gik ud paa, om ikke et direkte saa dog et indirekte Forsvar for provisoriske Finantslove eller i alt Fald for at admittere Muligheden af saadanne. Jeg bruger dette Udtryk, fordi det er et Citat af det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Wille) i sin Tid, da han meget treffende sagde, at, saa længe Muligheden af provisoriske Finantslove admitteres, saa længe er det konstitutionelle Liv en Umulighed. Det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Nimestad) er nu netop udtrykelig gaaet ud paa at hævde denne Umulighed, for ikke at sige noget Værrer. Det ærede Medlem har ved Siden deraf antyndet, at han muligvis ogsaa har forandret, og at han har Ret til at forandre sin Mening fra tidligere Tid. Jeg forstaaer, at med Hensyn til forskellige Opfattelser og forskellige Anskuelser Meningerne kunne skifte; men det forekommer mig, at det Omraade, det, hvorom det her dreier sig, er et, hvor det er i højeste Grad paafaldende, at en juridisk Autoritet, som jeg gjerne vil se i det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds, i den Grad kan skifte Mening. Det kommer snart dertil, at Adskillelsen mellem Høire og Venstre, mellem de to store politiske Partier, bliver Spørgsmaalet for eller mod provisoriske Finantslove; Spørgsmaalet er snart tilspidset derhen. Der er nu det høist Aparte derved, at den ene Side, som vel ikke kæmper for, men dog admitterer Muligheden af provisoriske Finantslove, fortrinnsvis bærer Navn af Grundlovsparti, og at dens Foreninger kalde sig Grundlovsforeninger. Det forekommer mig i alt Fald, at dette Navn er høist uheldigt. Men for mit Vedkommende er jeg ikke tilbøielig til egentlig stærkt at komme ind paa Diskussionen om provisoriske Finantslove. Det forekommer mig nemlig — og deri er jeg enig med det ærede Medlem for Københavns Amts 5te Valgkreds (Holstein) — at man ikke kan se, hvor man i Virkeligheden vil hen, og hvilken Vej man vil gaa; thi det maa man dog erindre, at det ikke er nok at kaste Læringen og gaa over Kubikon; der høre Mere til, før den ministerielle Casarisme vinder Seir, saa at man efter min Mening gjerne kunde lade hele dette Stridsspørgsmaal hvile. Jeg vil i alt Fald se, før jeg tror det, at man i den Henseende drifter sig til at gjøre det første Skridt, og den, der gjør

det første Skridt, vil komme til at bære Ansvar.

Nimestad: Jeg vil blot sige, at jeg ikke har udtalt mig om, hvorvidt jeg har forandret min Mening angaaende provisoriske Finantslove eller ikke. Jeg har kun paapeget det, at der ikke er Noget ivoien for, at man kan have en Opfattelse af, hvorvidt provisoriske Finantslove, betragtede fra det rent rettlige Standpunkt, vare tilstedeliggende efter Grundloven af 5te Juni 1849, og en anden Opfattelse om, hvorvidt de kunne være nødvendige og derfor tilstedeliggende efter den Forsatning, hvorunder vi nu leve. Der kan meget vel være Forskel. Jeg skal ikke indlade mig paa at udtale, hvad min Mening er; men jeg skal sige: Der kan ansøges mange Grunde derfor; thi Forsøket er et andet, efter at man har underkastet Grundloven en Revision, under hvilken Revision man er gjort opmærksom paa Hensigtsmæssigheden af at træffe Bestemmelser mod provisoriske Finantslove, hvilke Bestemmelser ikke bleve truffene, skjøndt man havde nærværende, at en Praxis — om man end kaldte det en slem Praxis — talte for provisoriske Finantslove. Det kan stille sig saaledes, men hvad der er min Anskuelse, er der ingen Anledning til at udtale..

Bojsen: Det ærede Medlem har ikke Ret i, at under Forhandlingerne i 1865—66 dreiede hans Udtalelser sig om Grundloven af 1849, og ikke om det da fremsatte Grundlovsudkast. Jeg skal ikke udtrykelig sige, hvilket af de da foreliggende Forslag, det dreiede sig om; men det var netop under Diskussionen om den reviderede Grundlov, at det ærede Medlem fremkom med den omtalte Udtalelse, saa at det ærede Medlem neppe kan finde nogen som helst Vej til at komme bort fra sin Udtalelse.

Termansen: Der er ganske vist ikke nogen stor Udsigt til, at Ord, der ikke gaa ud paa at stærke, men paa at mildne den nærværende Strid, kan blive mere end en Røst i Ørkenen. Derfor skal jeg heller ikke i lang Tid gjøre Krav paa det ærede Things Laalmodighed, men kun udbede mig den for nogle ganske faa Bemærkninger. Naaget Udtalelserne fra de forskellige Sider synes at vidne om det Medsatte, kan jeg dog ikke tro Andet end, at der er en alvorlig Fjælelse hos Mænd fra de forskellige Sider af, hvor vanskelig og farefuld den Stilling er, vi kunne komme ind i, hvis vi skulle naae Rigsdagssamlingens Slutning uden at faae vedtaget nogen Finantslov. Se vi nu paa de forskellige Stridspunkter i selve det foreliggende Forslag, som vi jo dog ere henviste til at afgjøre, saa forekommer det mig, at, saa vigtige de end i og for sig kunne være, er der intet af dem af den overordentlige Betydning, at man for deres Skyld skulde sætte saa at sige Alting paa